Ζητούν και οι κληρικοί δεύτερο γάμο! (Πρωτοπρ. Βασίλειος Ε. Βολουδάκης, Ι.Ναός Αγ. Νικολάου Πευκακίων)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 22 Ιανουαρίου, 2006

Εκεί εφθάσαμε;

Στο μικρό περιοδικό μας (**ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ**) ασχοληθήκαμε εδώ και πολλούς μήνες με το μέγιστο θέμα του γάμου και προσπαθήσαμε να αναδείξουμε μέσα από τα κείμενά μας την απόλυτη αξία που έχει η μοναδική και αποκλειστική, σχέση δύο ετεροφύλων ανθρώπων, όταν αυτή καλλιεργηθή με τις οδηγίες του Χριστού και της Εκκλησίας Του, γιατί μόνο μέσω αυτής της σχέσεως πραγματοποιείται ο σκοπός του εγγάμου ανθρώπου, δηλαδή να ολοκληρώση την προσωπικότητά του και να νοιώση, πραγματικά και όχι μόνο συναισθηματικά, ριζωμένος στον Θεό.

Με πολλή χαρά και συγκίνηση διαπιστώνουμε κάθε μέρα και περισσότερο ότι τα κείμενά μας αυτα βρίσκουν απήχηση στις ψυχές των ανθρώπων, που αναζητούν την αληθινή σχέση, και δεν είναι λίγοι εκείνοι που μάς διαβεβαίωσαν ότι αποφάσισαν να αναβαπτίσουν τον γάμο τους στις οδηγίες της Εκκλησίας μας γιατί συμμερίζονται ανεπιφύλακτα αυτό που γράψαμε, ότι δηλαδή ο γάμος είναι *«η πιό σπουδαία υπόθεση του ανθρώπου μετά το Άγιο Βάπτισμα. Του ανθρώπου, βεβαίως, που έχει σαν κλίση και επιλογή του την έγγαμη ζωή».*

Δυστυχώς, την χαρά μας αυτή δηλητηριάζει η θλίψη –γιατί όχι και η αγανάκτηση– για τη στάση μερικών κληρικών, που έφθασαν σε τέτοιο σημείο αναισχυντίας ώστε ανερυθρίαστα να ζητούν δεύτερο γάμο λόγω διαζυγίου ή χηρείας τους!
Το θέμα αυτό θα ήταν ανάξιο συζητήσεως αν περιοριζόταν σε μια μικρή ομάδα κληρικών, όπως ήταν στο παρελθόν, γιατί είναι τόσο εξώφθαλμα αντιχριστιανικό το αίτημά τους, ώστε δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήση κανείς για να αποδείξη την αντιχριστιανικότητά του!
Όμως, οι πιέσεις, πού, όλο και περισσότερο, ασκούν ακαλλιέργητοι πνευματικά κληρικοί προς την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας μας, την ανάγκασαν με πρόσφατη Συνοδική απόφαση να συστήση Επιτροπή(!) για τη μελέτη του θέματος και γι’ αυτό θεωρούμε ότι εξαντλήθηκαν πλέον τα περιθώρια για παράταση της σιωπής μας, διότι άλλως «οι λίθοι κεκράξονται»!

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ευθύς εξ αρχής ότι το θέμα δευτέρου γάμου των κληρικών

είναι λελυμένο για την Εκκλησία μας και δεν συζητείται. Είναι ιεροσυλία και μόνη η απόπειρα συζητήσεως, όταν αυτή αποσκοπεί στην εξεύρεση μιας νέας λύσεως. Ως μόνη δικαιολογία συζητήσεώς του μπορούμε να επικαλεσθούμε την ανάγκη **να διατρανωθή για μια ακόμη φορά**, ηχηρά και επίσημα, ότι απαγορεύεται ρητώς και κατηγορηματικώς ο δεύτερος γάμος των κληρικών ως αντιχριστιανική και βέβηλη πράξη, ως αιτία βαρυτάτου σκανδαλισμού των πιστών, ως «έργω» διαφθορά της συνειδήσεως των πιστών και χειραγώγησή τους προς αθέτηση του Ευαγγελίου του Χριστού, δεδομένου ότι στο προκείμενο θέμα δεν έχουμε μόνο τη δέσμευση των Ιερών Κανόνων αλλά και την κατηγορηματική δέσμευση της Αγίας Γραφής.
Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι πως υπάρχουν όρια αιώνια, τα οποία, αν τα ξεπεράσουμε, βρισκόμαστε «έξω του Νυμφώνος Χριστού». Και κάτι ακόμη πολύ σημαντικό: Όσοι ξεπέρασαν ή επιθυμούν διακαώς να ξεπεράσουν τα αιώνια και απαρασάλευτα όρια, που έθεσε ο Θεός, και δεν εγκαταλείπουν την ιερωσύνη αλλά θέλουν να μένουν γαντζωμένοι σ’ αυτήν και να την συρρικνώνουν στα όριά τους, αυτοί έχουν χάσει πριν από οτιδήποτε άλλο τη λογική και την αιδώ τους.

Ο μονάδικος γάμος είναι επιταγή της Αγ. Γραφης

Ο ένας και μοναδικός γάμος των κληρικών είναι επιταγή της Αγίας Γραφής: «Μιας γυναικός ανήρ» πρέπει να είναι ο κληρικός –γράφει ο Θεός δια χειρός του αγίου Αποστόλου Παύλου– και μάλιστα ο κληρικός και των τριών βαθμών της Ιερωσύνης, εφ’ όσον προτρέπονται και οι Διάκονοι να συμμορφωθούν προς την επιταγή αυτή: «Διάκονοι έστωσαν μιας γυναικός άνδρες, τέκνων καλώς προϊστάμενοι και των ιδίων οίκων» (1 Τιμ., 3, 2-12).
Αυτή η επιταγή, λοιπόν, δεν είναι διαπραγματεύσιμη. Δεν συζητείται. Όποιος μπορεί, την αντέχει, ή μάλλον όχι μόνο την αντέχει αλλά ο τίμιος και αληθινός άνθρωπος και αν ακόμη δεν υπήρχε αυτή η επιταγή θα την εθέσπιζε, θα την όριζε στον εαυτό του, γιατί η καρδιά του ανθρώπου είναι μονοθέσια, ζητάει την αποκλειστικότητα και τη μοναδικότητα στη σχέση του γάμου, γιατί μέσα απ’ αυτή την μοναδική και αποκλειστική σχέση θα ασκήση ο άνθρωπος το ερωτικό στοιχείο της ψυχής του ώστε αυτό να μπορέση να στραφή σωστά και ολοκληρωτικά στον Θεό.
Ο ένας και μοναδικός γάμος των κληρικών είναι μονόδρομος, γιατί μόνο ο πρώτος γάμος είναι μυστήριο. Μόνο ο πρώτος γάμος τελείται μέσα στη Θεία Λειτουργία και μόνο με τον πρώτο γάμο ο άνθρωπος μπορεί να Μεταλαμβάνη ανεμπόδιστα.
Ο δεύτερος γάμος ανήκει στην Παλαιά Διαθήκη, είναι έκπτωση, είναι παραχώρηση της Εκκλησίας, για να βοηθηθούν οι άνθρωποι που βρίσκονται στ`ο πνευματικό επίπεδο της Παλαιάς Διαθήκης. Εξ άλλου, γι’ αυτό οι άνθρωποι αυτοί, λόγω της ανωριμότητος που δείχνουν, τελούντες δεύτερο γάμο, σύμφωνα με τους Ι. Κανόνες, έχουν επιτίμιο.
Αν, λοιπόν, ισχύση η παραχώρηση του δευτέρου γάμου όχι μόνο για τους λαϊκούς, που δεν έχουν πνευματική ωριμότητα, αλλά ισχύση και για τους κληρικούς, τότε που και πότε θα ισχύση η “ακρίβεια” της Εκκλησίας μας; «Εάν το φως το εν ημίν (δηλαδή

η ιερωσύνη) σκότος εστί (δηλαδή κατάπτωση) το σκότος πόσον»; Θα πρέπει, τελικά, να αναζητήσουμε τα Χερουβείμ και τα Σεραφείμ για να εφαρμόσουν την "ακρίβεια"; Και ύστερα, με «τι μούτρα» θα διδάσκουμε τους ανθρώπους να μένουν πιστοί στον πρώτο γάμο τους, όταν οι ίδιοι οι Ποιμένες της Εκκλησίας δεν τον σέβονται;

Εκκλησιαστική "οικονομία" αλλά όχι... παραοικονομία!

Με βαρειά καρδιά αναφέρομαι στους Ιερούς Κανόνες της Εκκλησίας μας για το υπό συζήτηση θέμα και αυτό γιατί, όπως προείπαμε, η συζήτηση είναι τόσο εξωφρενική, τόσο εξώφθαλμα αντιχριστιανική, που μοιάζει με ιεροσυλία οποιαδήποτε απόπειρα προσκομίσεως θεολογικών και πνευματικών επιχειρημάτων για να καταδειχθή η αλήθεια.
Όμως, τολμώ να αναφερθώ στην ΣΤ΄ Οικουμενική Σύνοδο και ιδιαιτέρως στα διακηρυχθέντα στον Γ΄ Ιερό Κανόνα της, γιατί αποδίδουν συνοπτικά το πνεύμα του Θεού και της Εκκλησίας Του, θέτουν τα όρια της Εκκλησιαστικής οικονομίας και φράσσουν κάθε ανόητο και βέβηλο στόμα.
Καταθέτω την ερμηνεία του Γ΄ Κανόνος στην απλούστερη γλώσσα, όπως την συνέταξε ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης:
«Οι Πατέρες της παρούσης Συνόδου και το γινόμενον τότε κακόν διορθούμενοι και **προς το μέλλον ασφαλιζόμενοι,** τον παρόντα οικονομικόν Κανόναν εξέδωσαν, επειδή γαρ ο Βασιλεύς παρεκάλεσεν αυτούς να καθαρίσουν τους τότε ιερωμένους από τας ακαθαρσίας των αθέσμων γάμων και παρανόμων, εις τους οποίους περιέπεσαν. Και από το ένα μέρος οι του Ρώμης τοποτηρηταί επρότειναν να φυλαχθή ακρίβεια των Κανόνων εις αυτούς, από δε το άλλο, οι υπό τον Κωνσταντινουπόλεως Επίσκοπον έλεγαν να γένη συγκατάβασις και φιλανθρωπία εις αυτούς, αυτοί συγκεράσαντες ομού και τα δύο, την ακρίβειαν, λέγω, με την συγκατάβασιν (και μάλιστα διατί πολύ πλήθος των τότε Ιερωμένων εις τοιούτους περιέπεσαν γάμους εξ αγνοίας), δια την παρακάλεσιν του βασιλέως, ώρισαν, ότι, όσοι μεν ιερωμένοι δευτεροϋπανδρευθέντες, έμειναν αμετανόητοι έως του καιρού της Συνόδου ταύτης, **και δεν εχωρίσθησαν από τους παρανόμους γάμους,** ούτοι να καθαιρούνται παντελώς, και λαϊκοί να γίνονται. Όσοι δε εκ του εναντίου δίγαμοι Ιερωμένοι, Πρεσβύτεροι δηλαδή, ή Διάκονοι, προ του να γένη η Σύνοδος **μετενόησαν και εχώρισαν από λόγου των τον παράνομον γάμον αυτόν**, ή και με το να απέθαναν αι δεύτεραι γυναίκες των, επεστράφησαν εις σωφροσύνην και μετάνοιαν, ούτοι, λέγω, εκρίθη εύλογον να παύουσι μεν από του να ιερουργώσι τα της ιερωσύνης έως εις ένα διωρισμένον καιρού διάστημα, να μετέχουσι δε την έξω του βήματος τιμήν της μετά των ιερωμένων καθέδρας και στάσεως, προσκλαίοντες εις

τον Θεόν, δια να συγχωρηθή **το εξ αγνοίας αυτών ανόμημα,** και μηδένα ευλογούντες. Διότι δεν είναι πρέπον να δίδη ευλογίαν εις άλλους εκείνος που χρεωστεί να ιατρεύς δια μετανοίας τας πληγάς της ψυχής του... Πλην τούτο να γένη **αφ' ού χωρίσουν τα παράνομα συνοικέσια**». (Πηδάλιον, Αθήναι 1977, σελ. 222)
Το πνεύμα της Εκκλησίας μας είναι σαφές: Οικονομεί τους κληρικούς οι οποίοι**από άγνοια** προχώρησαν σε δεύτερο γάμο, να διατηρήσουν την Ιερωσύνη τους μετά από επιτίμιο και μετάνοια, υπό την απαραίτητη, όμως, προϋπόθεση **να χωρίσουν από τον άθεσμο δεύτερο γάμο τους**. Και αυτά, βεβαίως, ίσχυσαν κατά τ`ο παρελθόν, για να οικονομήσουν τους προ της ΣΤ' Οικουμενικής Συνόδου εξ αγνοίας παρεκτραπέντας κληρικούς. Σε καμμιά περίπτωση δεν ισχύουν σήμερα και μάλιστα σε κληρικούς, οι οποίοι όχι μόνο άγνοια του πράγματος δεν έχουν, αλλά ανερυθρίαστα, χωρίς τσίπα και στοιχειώδη φιλοτιμία για τον σκανδαλισμό που προκαλούν στους πιστούς, διεκδικούν σαν αναφαίρετο και απόλυτα δίκαιο αίτημά τους τον άθεσμο δεύτερο γάμο!
Οι κληρικοί αυτοί έχουν το... κουράγιο(!) να υψώνουν σαν σημαία ένα επιχείρημα–κουρέλι: «Εμείς δεν επιλέξαμε να γίνουμε άγαμοι κληρικοί. Βρεθήκαμε στη θέση του αγάμου είτε λόγω χηρείας, είτε γιατί μας εγκατέλειψε η γυναίκα μας». Και, λοιπόν; Τι πρέπει να γίνη; Να συρρικνωθή η Ιερωσύνη στα μέτρα ενός ανθρώπου που δεν έχει την πνευματική λεβεντιά ούτε ενός απλού ευσεβούς λαϊκού για να ξεκαθαρίση στον εαυτό του –προτού ακόμη γίνη κληρικός– ότι γι' αυτόν ο γάμος θα κλείση οριστικά και αμετάκλητα με την πρώτη του γυναίκα;
Τί είδους αγάπη είναι αυτή που είχε στην πρώτη του γυναίκα ώστε με το θάνατό της νομίζει ότι όλα τέλειωσαν μεταξύ τους; Ισχύει τελικά και εδώ το **«ο γάϊδαρος εψόφησε τέρμα η κολυγιά μας»;** Ο γάμος δεν είναι Μυστήριο; Το Μυστήριο τελειώνει με το θάνατο; Αυτά διδάσκει η Εκκλησία μας ή εμείς καταντήσαμε την Εκκλησία μας συντεχνία του χειρίστου είδους με κανόνες και ρυθμίσεις ανθρώπων πολύ χαμηλής πνευματικής υποστάθμης;
Όσο για κείνους που χώρισαν τι να ειπούμε; Ζητούν και τα ρέστα άνθρωποι που προχώρησαν στο γάμο τους χωρίς να εξετάσουν ποιόν άνθρωπο νυμφεύονται ή χωρίς διάθεση εκ μέρους τους να προσεγγίσουν ψυχικά την γυναίκα με την οποία συνέδεσαν την ζωή τους ή χωρίς διάθεση εκ μέρους τους να αλλάξουν κάτι από τον κακό εαυτό τους. Ζητούν τα ρέστα (δηλαδή δεύτερο γάμο) άνθρωποι που δεν διάβασαν ποτέ ότι ένα από τα βασικά κριτήρια για να επιλεγή κάποιος ως ποιμήν της Εκκλησίας είναι το να **«προΐσταται καλώς του ιδίου οίκου»!**
Η λύση υπάρχει. Όποιος από μας –δεν εξαιρώ τον εαυτό μου γιατί και εγώ αύριο μπορεί να παραφρονήσω– δεν έχει τα κότσια να ανταποκριθή στοιχειωδώς στις υποχρεώσεις της Ιερωσύνης (γιατί το θέμα που συζητούμε υπάγεται στα στοιχειώδη), τότε πρέπει να ξέρη ότι η Εκκλησία και το ποίμνιο δεν τον χρειάζεται.
Ο κόσμος δεν χρειάζεται ρασοφορούντες ανθρώπους αλλά ποιμένες, διδασκάλους, παραδείγματα. Αν δεν μπορούμε, ας αφήσουμε την Ιερωσύνη, γιατί ο ένας και μοναδικός γάμος και τον αν μπορούμε να τον βαστάσουμε σωστά είναι πολύ μικρό κριτήριο για το αν θα έπρεπε να χειροτονηθούμε Ιερείς.

Ως προς το βιοποριστικό πρόβλημα των ανθρώπων που συζητούμε εφ’ όσον προτιμήσουν να αφήσουν την Ιερωσύνη αντί τον δεύτερο γάμο, αυτό και μόνο αυτό ας γίνη αντικείμενο μελέτης της Ι. Συνόδου και πιστεύουμε πώς έχει τον τρόπο αλλά και τα μέσα για να τα λύση.

(Πηγή: 'ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ' τ. 41, Δεκέμβριος 2005)